

Utrikesdepartementet
ud.imremiss@gov.se
ud.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över EU-kommissionens meddelande Den inre marknaden: vår europeiska hemmamarknad i en osäker värld – En strategi för att göra den inre marknaden enkel, smidig och stark COM 2025 (500) slutlig

Er ref: UD2025/08837

Svensk Handel är en bransch- och arbetsgivarorganisation som företräder cirka 9 000 små och stora företag inom parti-, detalj- och e-handeln där ungefär 260 000 personer arbetar. Svensk Handel är en del av Svenskt Näringsliv samt medlemmar i de europeiska paraplyorganisationerna Eurocommerce och Ecommerce Europe.

Vi vill med anledning av remissen anföra följande:

Allmänna synpunkter

I en tid när den internationella handelspolitiken utmanas och är oförutsägbar ser Svensk Handel överlag positivt på EU-kommissionens strategi för att göra den inre marknaden enkel, sömlös och stark. Med en konsumentbas på nära 500 miljoner människor ger marknaden svenska företag en möjlighet att skala upp sin verksamhet och dra nytta av stordriftsfördelar. Detta är viktigt inte minst för små och medelstora företag.

För att göra europeiskt näringsliv konkurrenskraftigt krävs kraftfulla, långsiktiga och konkreta förslag med tydliga ambitionshöjningar som kan bidra till att den inre marknaden utvecklas i rätt riktning och, inte minst, värnar innovation och expansion. Färre hinder, effektivare tillsyn och implementering, regelförenkling och en än mer digital inre marknad är några exempel på områden som lyfts och som bedöms få särskilt stor betydelse för Svensk Handels medlemsföretag.

Strategin är en del i genomförandet av EU-kommissionens konkurrenskraftskompas och syftar till att ta bort kvarstående hinder, stärka innovationskraften, samt främja tillväxt och

investeringar. Det är positivt att strategin är horisontell, tydligt anger konkreta förslag samt när i tid förslagen väntas. Samtidigt vill Svensk Handel lyfta att det hade varit önskvärt om strategin hade antagit en än mer långsiktig vision för den inre marknaden och europeisk konkurrenskraft, även om mer kortsiktiga åtgärdsförslag är viktiga för att nå omedelbara och konkreta resultat.

Slutligen vill Svensk Handel betona att det är viktigt och välkommet med konkurrens, men att det måste ske på lika villkor. I en värld där företagen inte bara konkurrerar på den inre marknaden utan i allt större utsträckning internationellt, är det också en förutsättning att regler och tillsynsåtgärder träffar alla aktörer lika. Där är vi inte i dag, och det hade varit önskvärt om EU-kommissionen tagit med det perspektivet i strategin.

I det följande fokuserar Svensk Handel på de områden och förslag som bedöms få särskild betydelse för handeln.

Synpunkter på särskilda förslag

Kapitel 1 Undanröjande av hinder: Intensifierade insatser mot "Terrible Ten"

Svensk Handel ser positivt på att strategin identifierat prioriterade områden där insatser nu intensifieras för att undanröja hinder. Flera av dessa berör och är viktiga för handeln. Det är emellertid centralt att EU-kommissionen med samma intensitet fortsätter att verka för att andra konkreta hinder också undanröjs parallellt med de utpekade *Terrible Ten*. Svensk Handels medlemsföretag upplever ännu i dag att t.ex. principen om ömsesidigt erkännande inte respekteras fullt ut på det icke-harmoniserade området, ofta med administrativa och kostnadsmässiga effekter som följd. Det är därför fortsatt nödvändigt för EU-kommissionen att kontinuerligt analysera och föra dialog med näringslivet kring andra hinder som kan spela stor roll för fullgörandet av den inre marknaden.

Överdrivet komplexa EU-regler

Cirka 7 av 10 regler som handelns företag måste efterleva beslutas på EU-nivå. Regelbördan för Svensk Handels medlemsföretag bedöms fortsatt vara hög under innevarande mandatperiod när antagen lagstiftning ska implementeras, börja tillämpas eller ny lagstiftning förhandlas. I detta hänseende vill Svensk Handel särskilt betona att vissa medlemsföretag, i en nyligen framtagna rapport om regelbördor (Svensk Handel, 2025), pekat på behovet av mer enhetliga och effektiva regler som inte överlappar varandra, framför allt kopplat till den gröna omställningen där reglerna upplevs adderas ovanpå varandra. Mot denna bakgrund är EU-kommissionens återupprepade målsättning om att förenkla regler som är komplicerade och överlappar med annan lagstiftning, tidsenlig och välkommen.

Överimplementering och fragmenterade tolkningar av EU-gemensamma regler utgör fortsatt ett av de stora problemen för handelns företag som verkar gränsöverskridande på den inre marknaden, oavsett företags storlek. Detta riskerar fortsatt skapa konkurrensnackdelar för europeiska företag som inte kan nyttja sin fulla potential om reglerna bedöms på olika sätt i olika medlemsstater. Små och medelstora företag uppger i nämnda rapport att man önskat se bättre tillgång till rådgivning och tydligare bild av vilka faktiska krav som uppställs i regelverken.

Även brister i samordning mellan myndigheter och otillräckligt myndighetsstöd har lyfts som viktiga delar att åtgärda, och detta blir särskilt tydligt då reglerna upplevs för generella och inte riktigt anpassade för olika branscher. Svensk Handel ser därför positivt på den översyn av nationella och europeiska myndigheter som föreslås i strategin i förhoppning om att i förlängningen få till stånd en mer effektiv tillämpning och underlätta företags regelbörda. Som ett komplement till nämnda åtgärd, ser vi vidare att EU-kommissionen på lämpligt sätt i ett tidigt skede bör följa upp med berörda sektorer i näringslivet hur medlemsstaterna tillämpar ny lagstiftning.

Svensk Handel välkomnar de föreslagna konkurrenskraftskontrollerna under tiden för arbetet med konsekvensanalyserna då vi ser att detta kan leda till mer kvalitativa analyser vid framtagandet av lagstiftning. Det är emellertid önskvärt att EU-kommissionen ges i uppdrag att göra återkommande kontroller under förhandlingsprocessen för att säkerställa att syfte eller ändamål inte förfelas även om innehållet har förändrats under lagstiftningsprocessens gång.

Vad gäller omnibusförslagen som EU-kommissionen nämner i strategin är Svensk Handel i utgångspunkt positivt till åtgärder som innebär förenklingar. Vi anser att sådana åtgärder bör syfta till att genomföra ändringar om det är särskilt påkallat, väl avgränsat och förväntas åtgärda tydliga brister i regelverket. Det bör vidare säkerställas att det genom omnibusändringar inte åsidosätter eller försvårar ursprungliga mål och syften med regler, samt att de investeringar och anpassningar som redan gjorts av företag beaktas. Detta kan annars leda till att företag avvaktar med att göra nödvändiga anpassningar, såväl administrativa som kostnadsmässiga, om det finns risk för att reglerna kan rivs upp eller ändras i ett senare skede.

Ägarskap och ansvar över inre marknaden

Svensk Handel välkomnar att medlemsstaterna föreslås få ett större och aktivt ägandeskap för den inre marknaden och tillsyn. Förslaget om en gemensam sherpa-grupp på högre nivå ser vi som positivt om det kan leda till diskussioner om hinder eller konkreta åtgärder för att minska antalet faktiska problem på den inre marknaden. Därigenom kan det komplettera befintliga instrument, så som Solvit eller det formella överträdelseförfarandet.

Vi noterar också att EU-kommissionen överväger att ta fram en *Single Market Barriers Prevention Act* för förebyggande åtgärder. I detta sammanhang önskar Svensk Handel lyfta vikten av att verkligen analysera de verktyg och regler som redan i dag finns på den inre marknaden och som syftar till att undanröja eller förebygga hinder av olika slag, innan ytterligare lagstiftning presenteras.

Fragmenterad marknad för förpackningar, märkning och avfall

Svensk Handel ställer sig positivt till EU-kommissionens ambition om att säkerställa mer enhetliga och harmoniserade regler på områdena för förpackningar, märkning och avfall. Detta är tre områden där tillämpningen är fragmenterad och stundtals svåröverblickbar i såväl gränsöverskridande som nationella situationer. T.ex. finns det i dag en stor komplexitet när det kommer till producentansvar, vilket inte bara kan se olika ut mellan medlemsstater utan även för olika produkter. Harmonisering av regler eller utveckling av digitala gemensamma system är

därför välkommet om de leder till en minskning av den administrativa bördan och kostnader för företagen. Det är också välkommet att EU-kommissionen föreslår åtgärder på avfallsområdet för att tydligare verka för en inre marknad för avfall.

Föråldrade harmoniserade produktregler och bristande efterlevnad

En av Svensk Handels högst prioriterade frågor för närvarande är att konkurrens måste ske på lika villkor. Med den bristande efterlevnaden i produkter som direktimporterats av konsumenter från onlinemarknadsplatser etablerade i tredjeland kan konstateras att rättvis konkurrens inte föreligger. Regelverken inom EU har inte anpassats efter den framfart vi sett inom e-handeln och brister finns även i förhållande till vilka tillsynsåtgärder som kan vidtas mot aktörer som är etablerade utom EU. Frågan är komplex och kräver därför ett helhetsgrepp. Svensk Handel välkomnar de ansatser som föreslås i strategin eftersom de i visst hänseende kan förväntas leda till en förbättring inom delar av de områden som berörs av problematiken. Samtidigt ser vi att ytterligare åtgärder krävs.

Särskilt intressant är det att EU-kommissionen lyfter som potentiellt åtgärdsförslag en EU-myndighet för marknadskontroll. Bara under år 2024 anlände 4,6 miljarder små paket från tredjeland till EU, vilket gör detta till en så stor fråga att det är svårt att lösa problematiken utan en central och sammanhållande myndighet. I en handelspolitiskt turbulent tid där hushållens ekonomi är starkt påverkad av omvärldshändelser, kan det förväntas att antalet direktimporterade lågprispaket fortsätter flöda in till den inre marknaden. Enskilda marknadskontrollmyndigheter är redan i dag under mycket stor press, inte minst resursmässigt, på grund av det höga inflödet. Att värna ett ökat samarbete mellan dessa myndigheter är på många sätt positivt och något Svensk Handel stödjer, men det förefaller svårt att enbart samarbete mellan myndigheter ska kunna påverka en mycket ohållbar situation utan ytterligare och en starkare verktyglåda.

Svensk Handel hade önskat att EU-kommissionen och inre marknadsstrategin på ett tydligare sätt berörde såväl problematik som konkreta åtgärdsförslag. Bland annat ser Svensk Handel det som nödvändigt att i nuvarande produktsäkerhetsregelverk införa bestämmelser som kopplar ihop onlinemarknadsplatser med en skyldighet att utgöra ekonomisk aktör och att sådana ska behandlas som importörer, vilket skulle göra det möjligt att direkt angripa dessa aktörer om produkter inte uppfyller gällande EU-regler. Det gäller även att säkerställa att den översyn av förordning 2017/2394 om konsumentskyddande samarbete (CPC-förordningen) inleds skyndsamt med målsättning att aktörer som marknadsför sig på otillbörligt sätt mot europeiska konsumenter ska kunna stoppas genom adekvat, effektiv och avskräckande tillsyn – oavsett om de är etablerade i tredjeland. Genom en översyn av denna förordning anser Svensk Handel att kommissionen bör ges centrala tillsynsbefogenheter för att direkt utöva tillsyn i särskilt allvarliga fall på den inre marknaden. En sådan modell bör även övervägas i förhållande till förordning 2019/1020 om marknadskontroll. Utöver detta välkomnar Svensk Handel de initiativ som redan inletts för att begränsa direktimporten, så som avskaffandet av EU:s tullfria gräns på 150 euro samt hanteringsavgiften om 2 euro.

Svensk Handel har i olika sammanhang talat om behovet av såväl en nationell som en kommissionsinitierad arbetsgrupp (*task force*) för att kunna hantera frågan och lösningar utifrån

ett helhetsperspektiv. Problematiken sträcker sig över en mängd olika lagstiftningar, där produktlagstiftningen utgör den mest centrala. Svensk Handel ser att sådana arbetsgrupper kan samla kompetens och erfarenheter utifrån aktuell problembild där näringsliv, civilsamhälle, myndigheter och Regeringskansliet, alternativt EU-kommissionen, kan samarbeta kring frågan. På så sätt värnas både konsumenters säkerhet och europeiska företags konkurrenskraft.

Territoriella leveransbegränsningar

Svensk Handel ser positivt på förslaget som syftar till att utveckla verktyg för att agera mot omotiverade territoriella leveransbegränsningar.

Kapitel 2 Stärka den europeiska tjänstemarknaden

Svensk Handel ser positivt på att tjänstesektorn, och även handeln, identifierats som ett tillväxtområde för att öka den europeiska konkurrenskraften. Vi välkomnar särskilt att krav som ställs när det kommer till etablering måste vara proportionerliga eftersom detta är en realitet som handelsföretag återkommande ställs inför när de önskar etablera sig i eller över gränserna. Samtidigt kan det noteras att en av de föreslagna åtgärderna innebär att EU-kommissionen ska ta fram vägledningsdokument till medlemsstaterna vad gäller detaljhandelsreglering. Svensk Handel ser i nuläget att mervärdet med ett sådant vägledningsdokument riskerar att bli begränsat, givet att det finns många och detaljerade regleringar på nationell nivå som också kan motiveras EU-rättsligt.

E-handel utgör i dag ett viktigt komplement till fysisk handel och enligt Svensk Handels mätningar så e-handlade cirka 70 % av konsumenterna i maj 2025. Detta ställer krav på en väl fungerande logistik på nationell nivå varför Svensk Handel ställer sig positiva till att EU-kommissionen nu föreslås lägga fram en ny EU Delivery Act 2026. Eftersom en del i e-handels framgång utgörs av tillförlitliga, prisvärda, snabba och hållbara leveransmöjligheter på både nationell och EU-nivå är det viktigt att ett sådant arbete beaktar detta.

Kapitel 4 Digitalisering av den inre marknaden

Svensk Handel ställer sig positivt till att kommissionen önskar effektivisera hanteringen av de digitala verktygen för att bl.a. minska den administrativa bördan för företag. Vi välkomnar särskilt de ansatser som görs för att säkerställa att digitalt produktpass (DPP) används på bred front så länge inte detta medför onödigt betungande administration eller investeringskostnader för företagen som förväntas använda detta.

SVENSK HANDEL

Martina Elfgren

Enhetschef Internationell handel

Anna Svärd

Näringspolitisk expert